

SPARBANKERNAS KAPITALFÖRVALTNINGS

HÅLLBARHETSÖVERSIKT

DECEMBER 2024

 Sp-Fondbolag

 Sparbankens Kapitalförvaltning

INNEHÅLL

LEDARE: UPPGÅNG I DEN EKONOMISKA TILLVÄXTEN, LÄGRE STYRRÄNTOR OCH REGELÄNDRINGAR FÖR ESG-PRODUKTER	3
HÅLLBART PLACERANDE I SPARBANKSGRUPPEN	4
NYCKELTAL.....	5
HÅLLBART PLACERANDE.....	6
Hållbarheten är integrerad i vår placeringsprocess	6
Beaktande av ESG-risker och ESG-faktorer	6
Tematisk påverkansinvestering och prioritering	6
Uteslutning	6
Efterlevandet av internationella normer och avtal	7
Våra fondpartner har valts på ett hållbart sätt	7
Aktivt ägande och påverkan	7
FONDERNAS HÅLLBARHETSBETYG	8
FONDERNAS HÅLLBARHETSPÖÄNG	9
EU:S REGLERING FÖR HÅLLBAR FINANSIERING	10
Beaktande av kundernas hållbarhetspreferenser.....	10
HÅLLBAR UTVECKLING OCH KLIMATFÖRÄNDRINGEN	12
Analys och stresstester av klimatscenarierna för våra aktie- och räntefonder	12
Fondernas koldioxidavtryck.....	12
Hur sparbanksfondernas koldioxidavtryck utvecklats	13
NATURFÖRLUST OCH BIOLOGISK MÅNGFALD	14
FONDERNAS POSITIVA MILJÖPÅVERKAN	15
Fondernas nettopåverkan.....	16
Sparbankens fonders nettopåverkan	16
Stödande av FN:s mål för hållbar utveckling.....	16
PÅVERKANSINVESTERING	17
Sparbanken Miljö -specialplaceringsfond	17
RÄNTEFONDERNAS HÅLLBARHET	18
Marknadsöversikt.....	18
Placeringsexempel: Kesko Abp*	19
AKTIEFONDERNAS HÅLLBARHET.....	20
Marknadsöversikt.....	20
Placeringsexempel: SAP*	21
Mer information om vårt hållbara placering	21

UPPGÅNG I DEN EKONOMISKA TILLVÄXTEN, LÄGRE STYRRÄNTOR OCH REGELÄNDRINGAR FÖR ESG-PRODUKTER

Laura Ylimäki
Head of Group
Sustainability & ESG

Utvecklingen av världsekonomin mot bakgrund av BNP-talen var relativt måttlig under andra halvåret 2024. I USA var den ekonomiska tillväxten mycket stark, men började visa tecken på att avta. I euroområdet var tillväxten däremot klart bräckligare, men riktningen pekade i alla fall uppåt. I Kina gav den ekonomiska utvecklingen upphov till oro hos landets politiska ledning och olika åtgärder vidtogs för att stimulera ekonomin.

Centralbankerna fortsatte sina räntesänkningar under andra hälften av 2024. En av de ekonomiska besvikelserna under halvåret var emellertid att den globala industriella konjunkturen förblev svag. Räntesänkningarna väntades stimulera industrins verksamhet snabbare, men återhämtningen lät ännu vänta på sig.

En av de viktigaste händelserna under perioden var presidentvalet i USA i november 2024. När valet av Trump bekräftades blev placeringsmarknaden entusiastisk och det förväntades olika skattelättnader och mindre reglering. Verkligheten har ändå visat sig se annorlunda ut under början av året. Trumps åtgärder förväntas snarare försvaga tillväxtutsikterna i både USA och resten av världen och avsevärt öka osäkerheten.

Den försiktiga återhämtningen i Finlands ekonomi fortsatte under andra halvåret 2024, men var rätt svag. Som helhet låg tillväxten av BNP fortsättningsvis en aning på minus 2024 (-0,1 %). Trots att konsumenternas ekonomiska situation underlättades tack vare räntesänkningar, en måttligare inflation och en ökad köpkraft, var konsumenterna fortfarande försiktiga. Konsumenternas förtroende är fortfarande lågt och sparandegraden hög. Företagens förtroende ökade något, men den allmänna osäker-

heten präglade också stämningen i företagen. I Finland väntas den ekonomiska tillväxten återhämta sig något 2025.

Enligt en undersökning av Morningstar var den sammanlagda andelen ljusgröna produkter, dvs. artikel 8, och mörkgröna produkter, dvs. artikel 9, enligt EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar, på den europeiska marknaden redan 60 procent i slutet av året. Mer än 90 procent av de fonder som förvaltas av Sparbankernas Kapitalförvaltning har varit ljusgröna, det vill säga i enlighet med artikel 8 i EU:s förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar. I slutet av året beredde vi oss på att göra behövliga regeländringar i enlighet med EU:s förordning om fondernas namn i vår specialplaceringsfond Sparbanken Miljö. Vi beredde oss på regleringen genom att uppdatera tröskelvärdet för andelen placeringar med ett miljömål och utvidga uteslutningskriterierna så att de motsvarar EU:s minimikrav för jämförelsevärden enligt Parisavtalet. Dessutom har beaktandet av hållbarhetsrisker väckt diskussion. I fråga om SFDR-förordningen har tillsynsmyndigheten genomfört en allmän temabedömning i synnerhet av presentationen av hållbarhetsrisker som en del av den fondspecifika informationsskyldigheten. SFDR-förordningen förpliktar till att tillhandahålla hållbarhetsinformation om både fondförvaltare och fondprodukter.

Andra halvåret har varit en tid av aktiv utveckling inom Sparbankernas Kapitalförvaltning. Vi utvecklade kvaliteten på och omfattningen av beräkningen av utsläpp från placeringar. På så sätt bemötte vi de krav som CSRD-regleringen ställer på beräkningen av utsläpp och dess verifierbarhet. Vi införde en tjänst som gör det möjligt att rösta vid utländska bolagsstämmor, så att vi kan utvidga vårt aktiva innehav till inflytande över dessa bolags bolagsstämmor. Kundens ekonomiska välfärd och sparbanksupplevelsen är av största vikt i Sparbanksgruppen. Vi hoppas att det mervärde vi erbjuder förmedlas från vår översikt till våra kunder på ett sakkunnigt och människonära sätt.

HÅLLBART PLACERANDE I SPARBANKSGRUPPEN

Hållbarheten är integrerad i våra placeringsbeslut

Erfaret portföljförvaltningsteam med två ESG-specialister.

ESG-expert i alla tillgångsklasser som vi placerar i.

Höglklassiga ESG-klassificeringar, regelbunda analyser och stresstester av klimatscenarier för våra aktie- och räntefonder samt rapportering av positiva miljökonsekvenser.

Föregångare inom att påverka genom att placera: Sparbanken Miljö -specialplaceringsfond fokuserar bland annat på miljöinnovationer.

ANSVARFULL PLACERINGSVERKSAMHET I SPARBANKERNAS KAPITALFÖRVALTNING

- Hänsyn till ESG-risker och -faktorer
- Tematiskt effektplacering och prioritering
- Uteslutning
- Uppföljning av efterlevnaden av internationella normer och avtal
- Aktivt ägarskap och påverkan

HÖGLASSIGA VERKTYG FÖR ANALYS.

Powered by data from

VI MEDVERKAR I:

* MSCI IS A LEADING PROVIDER OF CRITICAL DECISION SUPPORT TOOLS AND SERVICES FOR THE GLOBAL INVESTMENT COMMUNITY. THE USE BY [SP FUND COMPANY] OF ANY MSCI ESG RESEARCH LLC DATA, AND THE USE OF MSCI LOGOS, TRADEMARKS, SERVICE MARKS OR INDEX NAMES HEREIN, DO NOT CONSTITUTE A SPONSORSHIP, ENDORSEMENT OR PROMOTION OF [SP FUND COMPANY] BY MSCI OR ANY OF ITS AFFILIATES. MSCI SERVICES AND DATA ARE THE PROPERTY OF MSCI OR ITS INFORMATION PROVIDERS. MSCI AND MSCI ESG RESEARCH NAMES AND LOGOS ARE TRADEMARKS OR SERVICE MARKS OF MSCI OR ITS AFFILIATES.

NYCKELTAL

PRISBELÖNTA FONDER

Den bästa nordiska fonden
i serien kortsäntefonder:

Sparbanken Kortränta

Refinitiv Lipper Fund Awards 2023 & 2024

Den bästa nordiska fonden i serien
kortsäntefonder och aktier i Finland:

Sparbanken Kortränta och
Sparbanken Småföretag

Refinitiv Lipper Fund Awards 2022

Den bästa räntefonden i Norden:

Sparbanken Kortränta,

Refinitiv Lipper Fund Awards 2021

Sparbanken Småföretag bland tre i topp
i serien för finländska aktier,

Morningstar Awards 2021

Bästa fondhus för finländska aktier,

Citywire Nordic Awards 2019

Sparbanken Småföretag

Finlands bästa aktiefond 2018

(sijoittaja.fi)

Finlands bästa aktiekapitalförvaltare,

Morningstar Awards 2018

20

år av kapitalförvaltning

PRI-undertecknare sedan **2014**

29

ljusgröna fonder, som alltså uppfyller
artikel 8 i EU:s informationsförordning
(över 90 % av fonderna)

61

möten med bolag år 2024

75 %

av de förvaltade fonderna har 3-5 bollar i
Morningstars® hållbarhetsklassificering*

12

fonder har beviljats märket Morningstar®
Low Carbon Designation™ **

+18 %

nettoeffekt på fonderna enligt
Upright Project-modellen

* beskriver hållbarheten hos de bolag som ägs av fonden i förhållande till innehavet i andra fonder i samma jämförelseklass som fastställts av Morningstar. Skala 1-5 från sämst till bäst.

** The Morningstar® Low Carbon Designation™ tilldelas fonder med låg poängsättning inom koldioxidrisk och låg exponering för fossila bränslen.

HÅLLBART PLACERANDE

Hållbart placering innebär att ESG-faktorer (Environment, Social and Governance) beaktas i placeringsverksamheten. För Sparbankernas Kapitalförvaltning betyder hållbart placering mer än enbart riskhantering – det betyder också affärsmöjligheter. Vi placerar till exempel i företag som främjar den gröna omställningen, genom vilka vi vill uppnå positiva hållbarhetseffekter även i framtiden. Genom hållbart placering strävar vi efter att uppnå en så bra avkastning som möjligt på den valda risknivån. Vi är övertygade om att bolag som agerar hållbart är mer lönsamma på lång sikt än bolag som inte agerar på ett hållbart sätt.

Vi vill vara en transparent kapitalförvaltare som uppskattas för vår hållbarhet. Sparbankernas Kapitalförvaltning följer principerna för hållbart placering och vår ägarstyrningspolitik i all placeringsverksamhet. I praktiken sker det här genom olika tillvägagångssätt som varierar något mellan tillgångsklasserna.

HÅLLBARHETEN ÄR INTEGRERAD I VÅR PLACERINGSPROCESS

Inom Sparbankernas kapitalförvaltning är tillämpningen av hållbarhetsprinciperna integrerad i placeringsprocessen. Portföljförvaltarna, som utsetts separat för varje portfölj, ser till sin portföljs avkastning och risker och att hållbarhetsprinciperna tillämpas i placeringsverksamheten.

Inom Sparbankernas kapitalförvaltning mäts hållbarheten med olika mätare, och mätningen utvecklas enligt behoven. Vi använder flera nyckeltal för att bedöma våra fonders hållbarhet så fullständigt som möjligt.

Hållbarhetschefen och ESG-experterna utvecklar, utbildar och övervakar placerandets hållbarhet i olika tillgångsslag och rapporterar hur hållbarheten förverkligas i placeringsverksamheten. Sp-Fondbolags styrelse fastställer regelbundet principerna för hållbart placering och följer med hur hållbarheten förverkligas.

BEAKTANDE AV ESG-RISKER OCH ESG-FAKTORER

Med hållbarhetsrisk avses en händelse eller ett förhållande som hänför sig till miljö, samhälle eller förvaltningssed (ESG) och som, om den skulle inträffa, kan ha en väsentlig negativ inverkan på placeringens värde. ESG-faktorerna beaktas och bedöms i samband med placeringsanalysen och placeringsbesluten. Portföljförvaltaren bedömer placeringsobjektets väsentliga risker och möjligheter i fråga om hållbarheten som en del av den övriga analysen av placeringsobjektet. Placeringsbesluten inkluderar också beaktande och bedömning av de huvudsakliga negativa hållbarhetskonsekvenserna. Bland

annat publicerar vi vårt tillkännagivande om de huvudsakliga negativa hållbarhetskonsekvenserna på vår webbplats. Vid sidan av externa serviceproducenter används vid hållbarhetsbedömningen även företagets hållbarhetsrapporter, rapporter från civilsamhällsorganisationer och andra offentliga informationskällor.

Som bedömningsmetoder använder Sparbankernas Kapitalförvaltning verktyg som utvecklats av externa tjänsteleverantörer. Med dessa verktyg kan man identifiera och analysera olika hållbarhetsrisker och hållbarhetsfaktorer i placeringsbeslutsprocessen. Metoderna och verktygen som används för att identifiera dessa risker varierar beroende på tillgångsklass och de gällande definitionerna inom regleringen av hållbarhetsrisker. Externa tjänsteleverantörer vi använder är bland andra Bloomberg, Upright Project, Morningstar och MSCI ESG Research LLC. Under år 2024 utvecklade vi till exempel processerna rörande aktivt ägande samt informationsinsamlingen med hjälp av våra ESG-verktyg.

TEMATISK PÅVERKANSINVESTERING OCH PRIORITERING

Vid tematiskt placering och positiv värdering fokuserar man på ett valt hållbarhetstema. Specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö främjar hållbar användning av miljön. Avkastningen sedan fondens start har varit 60,5 %. Vi berättar mer ingående om fondens effekter i avsnittet om påverkansinvestering.

UTESLUTNING

Uteslutningskriterierna granskas och uppdateras regelbundet i samarbete med portföljförvaltningen. Sp-Fondbolag gör inga direkta placeringar i aktörer som tillverkar eller säljer kontroversiella vapen eller delar till sådana. Som kontroversiella vapen räknas bland annat landminor, klusterbomber, ammunition med utarmat uran, kemiska och biologiska vapen samt i vissa fall kärnvapen. Vid fall gällande dubbla användningsområden använder vi vårt omdöme för att fastställa andelen av målföretagets omsättning (högst 5 %) och försöker bedöma den faktiska primära användningen, till exempel genom att analysera tillgänglig information eller genom att diskutera med det företag som är föremål för placeringen.

Sp-Fondbolag har även uteslutit en del kolanvändare och kolproducenter från sina direkta placeringar. Uteslutningen gäller gruvbolag där över 25 % av omsättningen kommer från kol som används för energiproduktion samt företag som producerar stora mängder energikol (mer än 30 % av produktionen). Uteslutningen gäller även elbolag som använder betydande mängder kol som bränsle (mer än 30 % av produktionen). Om ett företag har trovärdiga planer eller planer enligt Paris klimatavtal på att genomföra en övergång till ett kolsnålt samhälle samt

planer på att minska sin klimatpåverkan och sin kolförbrukning (till exempel Science Based Target), kan det undgå uteslutning. Uteslutningen från Miljö-specialplaceringsfonden gäller dessutom gruvbolag där över 5 % av omsättningen kommer från kol som används för energiproduktion samt företag som producerar stora mängder energikol (mer än 30 % av produktionen), men i fråga om företag som är väsentliga för den gröna omställningen bedömer vi placeringsmöjligheterna från fall till fall.

Vi är selektiva och omsorgsfulla i vårt förhållningssätt till bolag som producerar torv för energibruk eller som verkar inom cannabisindustrin, bolag vars huvudsakliga affärsverksamhet när det gäller omsättningen är hasardspel eller snabbkrediter med hög ränta, aktörer som är tillverkare, underleverantörer eller distributörer av krigsmateriel, samt aktörer som till exempel enligt Finnwatch misstänks använda barnarbete.

Vi placerar inte heller direkt i tobakstillverkare eller produktion av vuxenunderhållning (högst 5 % av omsättningen), inte heller i företag som upprepade gånger bryter mot internationella normer och avtal och inte aktivt visar att de korrigerar missförhållandena i sin verksamhet.

Även vid utvärderingen av placeringar i statliga masskuldebrevslån utvecklar och gör vi en övergripande översyn med beaktande av olika hållbarhetsfaktorer. Dessa kan till exempel vara politiska tillvägagångssätt, förvaltningens styrka, utvecklingen på det sociala området, mänskliga rättigheter och reformvilja. Brister i flera faktorer, i kombination med bristande reformpolitik, kan leda till att landet utesluts från våra placeringar.

EFTERLEVANDET AV INTERNATIONELLA NORMER OCH AVTAL

De centrala internationella avtalen och normerna skapar värdegrunden för hållbart placering. Vi följer med hur våra direkta placeringsobjekt handlar i enlighet med dem. Normerna som beaktas bygger bl.a. på FN:s Global Compact-konvention, OECD:s anvisningar till multinationella företag samt ILO:s internationella deklaration om arbetsrättigheter.

Om ett missförhållande uppdagas fattar vi beslut om åtgärder och utreder företagets möjligheter och vilja att inom sex månader systematiskt börja åtgärda faktorerna bakom missförhållandet. Vi kontaktar eventuellt företaget, antingen direkt eller via tjänsteleverantören, för att få mer information och påverka deras verksamhet. Företag som upprepade gånger brutit mot internationella avtal och som inte aktivt visar att de åtgärdar missförhållandet utesluts från direkta placeringar. Vi behandlar alltid dessa ärenden från fall till fall. Vi granskar uteslutnings- och övervakningslistan och uppdaterar egendomsförteckningarna minst två gånger per år. I våra direkta placeringar finns för

närvarande en del företag som har ett verifierat missförhållande i sin verksamhet. En betydande del av dessa företag har vidtagit åtgärder för att korrigera missförhållandet, och vi följer aktivt med situationen.

VÅRA FONDPARTNER HAR VALTS PÅ ETT HÅLLBART SÄTT

Vi använder samarbetspartnernas fonder för att komplettera vår placeringsverksamhet. Vi väljer hållbara, solida och pålitliga samarbetspartner vars placeringsfilosofi ligger nära vår egen. Vi prioriterar aktörer som har undertecknat PRI-principerna och utreder bl.a. vilken policy för hållbart placering de har samt hur de hanterar ESG-frågor och tar hänsyn till ESG-faktorer och ESG-risker och integrerar dem i utredningar, analyser, beslut, riskhantering och rapportering. För närvarande har alla våra externa fondpartner undertecknat PRI-principerna.

Vi försäkrar oss också om att förvaltningsbolaget för fonderna finns i en stat som har ratificerat OECD:s AEOL-avtal, det vill säga avtalet om automatiskt utbyte av skatteinformation. För USA:s del tillämpas FATCA-avtalet.

AKTIVT ÄGANDE OCH PÅVERKAN

Via aktivt ägande är vi också tillsammans med andra placerare med och påverkar olika initiativ vars mål är att minska negativ klimat- och miljöpåverkan. Sparbanksfonderna deltar i enlighet med principerna för ägarstyrning i bolagsstämmor för de bolag som fonderna placerar i. Under året deltog Sparbanksfonderna i 20 bolagsstämmor. Sparbanken Östersjön deltog i 5 stämmor, Sparbanken Finland i 20, Sparbanken Småföretag i 14, Sparbanken Ränta Plus i åtta, Sparbanken Miljö i två och Sparbanken Aktie Världen i en. På bolagsstämmorna stödde vi styrelsens förslag. Under år 2024 deltog vi också i 61 bolagsmöten.

Vi har år 2014 undertecknat de principer för ansvarsfullt placering som stöds av FN (Principles for Responsible Investment – PRI) och vi är med i den finländska organisationen för hållbart placering Finsif. Dessutom påverkar vi genom placerarinitiativet Climate Action 100+, som strävar efter att påverka över hundra företag med stora utsläpp inom olika branscher. Vi deltar i CDP:s initiativ mot klimatförändring, vatten- och skogsförlust och i initiativet SBTi (Science-Based Targets), som stöder företag som ställer upp vetenskapligt baserade utsläppsminskningsmål. Vi uppmanar också företag att rapportera mer öppet om sin miljöverksamhet via CDP:s initiativ Non Disclosure Campaign i fråga om CDP:s initiativ som nämns ovan. Ju mer företagen rapporterar, desto bättre möjligheter har vi som placerare att skapa oss en helhetsbild och göra en placeringsanalys av våra placeringsobjekts verksamhet.

FONDERNAS HÅLLBARHETSBETYG

	Morningstar Sustainability Rating™	Morningstar® Low Carbon Designation™	Klassificering av koldioxidrisker
Sparbanken Amerika			Låg
Sparbanken Europa			Låg
Sparbanken High Yield			Låg
Sparbanken Östersjön			Låg
Sparbanken Djärvhet			Låg
Sparbanken Tillväxtmarknader Ränta			Medelhög
Sparbanken Tillväxtmarknader			Låg
Sparbanken Fastighetsaktie Europa			Låg
Sparbanken Ränta Plus			Låg
Sparbanken Räntebetonad			Låg
Sparbanken Finland			Låg
Sparbanken Måtta			Låg
Sparbanken Aktie Världen			Låg
Sparbanken Aktiebetonad			Låg
Sparbanken Småföretag			Låg
Sparbanken Hyfs			Låg
Sparbanken Balanserad			Låg
Sparbanken Avkastningsinriktad			Låg
Sparbanken Företagslån			Låg

Källa: Morningstar, när täckningen är över 67 procent av innehaven i portföljen.

Morningstars hållbarhetsbetyg (Morningstar Sustainability Rating™) beskriver hållbarheten hos de bolag fonden har andelar i, i förhållande till innehavet i andra fonder i samma jämförelseklass som fastställts av Morningstar. Denna jämförelsegrupp kan vara en annan än den som använts vid jämförelsen av fondernas avkastning. Skalan är 5–1, från bäst till sämst.

The Morningstar® Low Carbon Designation™ tilldelas fonder med låg poängsättning inom koldioxidrisk och låg exponering mot fossila bränslen. Detta indikerar att fonden i allmänhet följer riktningen mot en koldioxidsnål ekonomi. Morningstars koldioxidriskklassificering: allvarlig – hög – medelhög – låg – obefintlig.

FONDERNAS HÅLLBARHETSPÖÄNG

	 Hållbarhets- betyg	 Miljö	 Socialt	 Administrativt
Sparbanken Amerika	20,0	4,5	9,3	6,1
Sparbanken Europa	16,8	3,8	8,2	4,6
Sparbanken Östersjön	19,8	2,6	4,7	3,2
Sparbanken Djärvheden	18,9	4,1	8,3	5,5
Sparbanken Tillväxtmarknader Ränta	25,8	4,4	5,8	4,6
Sparbanken Tillväxtmarknader	22,2	4,2	7,9	6,4
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	9,8	2,6	3,1	3,5
Sparbanken Ränta Plus	17,0	3,5	6,7	4,5
Sparbanken Räntebetonad	19,4	3,8	7,7	5,0
Sparbanken Finland	16,7	5,0	5,9	3,2
Sparbanken Måtta	18,6	3,7	7,9	5,2
Sparbanken Aktie Världen	18,0	3,4	8,6	5,5
Sparbanken Aktiebetonad	19,7	3,8	8,0	5,4
Sparbanken Småföretag	16,9	3,7	3,8	2,2
Sparbanken Långränta	18,4	7,1	5,4	2,9
Sparbanken Hyfs	18,7	4,0	8,1	5,3
Sparbanken Balanserad	19,8	3,7	7,8	5,1
Sparbanken Avkastningsinriktad	19,8	3,6	7,6	5,2
Sparbanken Företagslån	17,7	4,3	7,6	4,9

Källa: Morningstar, när täckningen är över 67 procent av innehaven i portföljen.

I Morningstars hållbarhetsbetyg består varje fonds hållbarhetspoäng av de företagsspecifika hållbarhetspoängen för innehaven i fonden. Skalan för portföljens hållbarhetspoäng är 0-100, på så sätt att ju lägre siffran är, desto bättre.

EU:S REGLERING FÖR HÅLLBAR FINANSIERING

EU-kommissionen har en handlingsplan för hållbar finansiering, som syftar till att vägleda finansmarknaderna till att främja målen för hållbar utveckling. Under de senaste åren har EU arbetat med frågor som att reglera definitionen av hållbar finansiering, öka transparensen i informationen om till exempel investeringars miljö- och samhällspåverkan samt integrera beaktandet av kundernas hållbarhetspreferenser i placerings- och försäkringsrådgivningen.

BEAKTANDE AV KUNDERNAS HÅLLBARHETS-PREFERENSER

Inom Sparbankernas Kapitalförvaltning har utredandet av kundernas hållbarhetspreferenser integrerats i placerings- och försäkringsrådgivningsverktygen Ekonomistund och Ekonomistund för företag samt i lämplighetsbedömningen. Utredandet av hållbarhetspreferenserna bygger på direktivet Marknader för finansiella instrument II.

NÄR DET GÄLLER HÅLLBARHETSPREFERENSERNA SKA MAN I ENLIGHET MED REGLERINGEN UTREDA VILKEN MINIMIANDDEL AV FÖLJANDE KUNDEN VILL HA I SINA PLACERINGAR:

1. Miljömässigt hållbara placeringar enligt EU:s klassificeringssystem

och /
eller

2. Placeringar som bidrar till miljömål eller samhällsmål enligt upplysningsförordningen

och /
eller

3. Placeringar som beaktar indikatorerna för huvudsaklig negativ hållbarhetspåverkan

Dessutom ska man i enlighet med regleringen fråga kunden i vilken utsträckning placeringar som motsvarar hållbarhetspreferenserna i fråga bör ingå i placeringslösningen. Vid placerings- och försäkringsrådgivning bör man samtidigt gå igenom med

kunden vad hållbara placeringar och produkter som beaktar indikatorerna för huvudsakliga negativa hållbarhetskonsekvenser innebär.

EN MILJÖMÄSSIGT HÅLLBAR INVESTERING ENLIGT TAXONOMIN UPPFYLLER FÖLJANDE TRE KITERIER:

1. Verksamheten ska bidra till minst ett av de sex hållbarhetsmålen, som anknyter till begränsning av klimatförändringen, anpassning till klimatförändringen, hållbara vattenresurser, övergång till en cirkulär ekonomi, förhindrande av föroreningar och förbättring av ekosystemens status.
2. Verksamheten orsakar inte betydande olägenhet för uppnåendet av de övriga målen i enlighet med DNSH-principen (Do No Significant Harm).
3. Verksamheten är i linje med FN:s, ILO:s och OECD:s centrala principer om ansvar.

HÅLLBARA INVESTERINGAR ENLIGT DEFINITIONEN I ARTIKEL 2 (17) I UPPLYSNINGSFÖRORDNINGEN BIDRAR TILL:

1. Ett miljömål, i enlighet med vad som mäts genom till exempel centrala resurseffektivitetsindikatorer avseende:
 - användning av energi, förnybar energi, råvaror samt vatten och mark,
 - generering av avfall och utsläpp av växthusgaser, eller
 - effekter på den biologiska mångfalden och den cirkulära ekonomin
2. Ett socialt mål, såsom:
 - att bekämpa ojämlikheter eller främja social sammanhållning,
 - social integration och ett gott förhållande mellan arbetsmarknadens parter,
 - en investering i humankapital eller
 - ekonomiskt eller socialt missgynnade grupper

Sådana här hållbara investeringar orsakar inte betydande skada för något av dessa mål och investeringsobjekten följer praxis för god styrning, särskilt med avseende på sunda förvaltningsstrukturer, relationer till arbetstagarna, löner till berörd personal och efterlevnad av skatteregler.

HUVUDSAKLIGA NEGATIVA KONSEKVENSER

EU:s upplysningsförordning definierar huvudsakliga negativa konsekvenser (Principal Adverse Sustainability Impacts, "PAI") som de konsekvenser av investeringsbeslut som har negativa effekter för hållbarhetsfaktorer.

Med hållbarhetsfaktorer avses faktorer som rör miljön, samhället och arbetstagarna, respekt för de mänskliga rättigheterna samt kampen mot korruption och mutor.

EU:s upplysningsförordning beskriver olika hållbarhetskategorier för investeringsprodukter:

- En produkt i kategorin som tas upp i artikel 8 främjar bland annat miljörelaterade eller sociala egenskaper, eller en kombination av dessa egenskaper, och de företag i vilka investeringarna görs följer praxis för god styrning.
- En produkt i kategorin som tas upp i artikel 9 har hållbar investering som mål. En sådan produkt främjar ett miljömål eller ett socialt mål eller en kombination av dessa.
- En produkt i kategorin som tas upp i artikel 6 tar hänsyn till hållbarhetsrisker (eller gör det inte med en god motivering).

SFDR klassifi- cering

Sparbanken Amerika	Artikel 8
Sparbanken Europa	Artikel 8
Sparbanken High Yield	Artikel 8
Sparbanken Östersjön	Artikel 8
Sparbanken Djärvhet	Artikel 8
Sparbanken Tillväxtmarknader Ränta	Artikla 6
Sparbanken Tillväxtmarknader	Artikel 8
Sparbanken Fastighet	Artikel 8
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	Artikel 8
Sparbanken Ränta Plus	Artikel 8
Sparbanken Räntebetonad	Artikel 8
Sparbanken Ränteportfölj	Artikla 6
Sparbanken Finland	Artikel 8
Sparbanken Kortränta	Artikel 8
Sparbanken Måtta	Artikel 8
Sparbanken Aktie Världen	Artikel 8
Sparbanken Aktiebetonad	Artikel 8
Sparbanken Småföretag	Artikel 8
Sparbanken Långränta	Artikel 8
Sparbanken Hyfs	Artikel 8
Sparbanken Balanserad	Artikel 8
Sparbanken Avkastningsinriktad	Artikel 8
Sparbanken Miljö	Artikel 8
Sparbanken Företagslån	Artikel 8

De flesta av de fonder vi förvaltar (29/32) är förenliga med artikel 8 i EU:s upplysningsförordning och vi ser över produkternas hållbarhetsklassificering minst ungefär var sjätte månad.

Bland annat på vår webbplats och i våra fondprospekt publicerar vi information om hur vi tar hänsyn till hållbarhetsfaktorer och hållbarhetsrisker i vår placeringsverksamhet och i vår placerings- och försäkringsrådgivning. Förutom hållbarhetsrisker tar vi hänsyn till de huvudsakliga negativa hållbarhetskonskvenserna (PAI) i våra placeringsbeslut och vår placerings- och försäkringsrådgivning och vi har rapporterat dem på vår webbplats. I förhandsinformationen och den periodiska informationen om våra placeringsprodukter publicerar vi också information bland annat om huruvida produkten innehåller hållbara placeringar i enlighet med taxonomin eller hållbara placeringar i enlighet med artikel 2 (17) i upplysningsförordningen. I fondprospektet och i de periodiska översikterna berättar vi i samband med uppgifterna om fonderna också om egenskaperna i enlighet med artikel 8 i upplysningsförordningen och tillämpningen av kriterierna i EU:s klassificeringssystem och principen om "ingen betydande skada".

Vi har granskat andelen taxonomienlig affärsverksamhet (taxonomy alignment) för placeringsobjekten i fonderna vi förvaltar. I takt med att företagens rapportering utvecklas kommer även taxonomiinformationen i tjänsteleverantörernas databaser att öka. En del företag har börjat rapportera taxonomienlighet mer detaljerat från början av 2023, och vi följer upp utvecklingen av datakvalitet och täckning.

Förutom taxonomienligheten har vi också undersökt andelen hållbara placeringar i de fonder vi förvaltar i enlighet med artikel 2 (17) i upplysningsförordningen. Vi bedömer detta exempelvis på grundval av om placeringarna främjar sådana mål för hållbar utveckling som motsvarar de miljömål eller sociala mål som beskrivs i artikel 2 i upplysningsförordningen, FN:s mål för hållbar utveckling eller en kombination av dessa. Under det första halvåret innehöll 21 av de fonder vi förvaltar hållbara placeringar i enlighet med artikel 2 (17) i upplysningsförordningen.

HÅLLBAR UTVECKLING OCH KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Klimatförändringen och miljöns välbefinnande är teman som syns i företagens strategiska mål och affärsplanering. Klimatförändringens acceleration leder oundvikligen till ändringar i lagstiftningen och på så sätt kommer företagens verksamhetsmiljö att förändras radikalt. Miljöfrågorna har blivit en betydande konkurrensfaktor för företagen och en inkomstkälla för placerarna. Ny teknologi utvecklas ständigt och gamla produktionsmodeller revideras för att svara på den hållbara utvecklingens och klimatförändringens utmaningar.

I vår placeringsverksamhet beaktar vi klimatpåverkan hos målföretagen i våra fonder. Vi använder olika nyckeltal för att öka transparensen i våra fonders miljökonsekvenser och koldioxidrisker. En av indikatorerna är koldioxidriskmätaren, som mäter risken för portföljbolag vid övergången till en koldioxidsnål ekonomi. Denna indikator bygger på Morningstars samarbetspartner Sustainalytics analys av enskilda bolag. Morningstar kombinerar dessa bolags resultat på fondnivå. Vi har även uteslutit en del kolanvändare och kolproducenter från våra direkta placeringar. Vi berättar mer om dem i punkten om uteslutning.

ANALYSER OCH STRESSTESTER AV KLIMATSCENARIER FÖR VÅRA AKTIE- OCH RÄNTEFONDER

Vi utför ungefär en gång per år analyser och stresstester av klimatscenarier för våra aktie- och räntefonder. Scenarie-

analyserna och stresstesterna bygger på PACTA-metoden som administreras av Rocky Mountain Institute och utvecklats av 2 degree Investing Initiative. PACTA-metoden analyserar de viktigaste utsläpparna av växthusgaser inom vissa branscher och hur dessa bolags utsikter står i proportion till IEA:s scenario för hållbar utveckling. I stresstesterna räknar verktyget ut eventuella förändringar i portföljens värde i förhållande till tre olika klimatscenarier som fastställts av centralbanken i England. I enlighet med de nya klimatmålen strävar vi i vår placeringsverksamhet efter att uppnå koldioxidneutralitet senast år 2050. Vi strävar efter att öka andelen företag som har förbundit sig till Parisavtalet och vetenskapsbaserade mål i de kundtillgångar vi förvaltar.

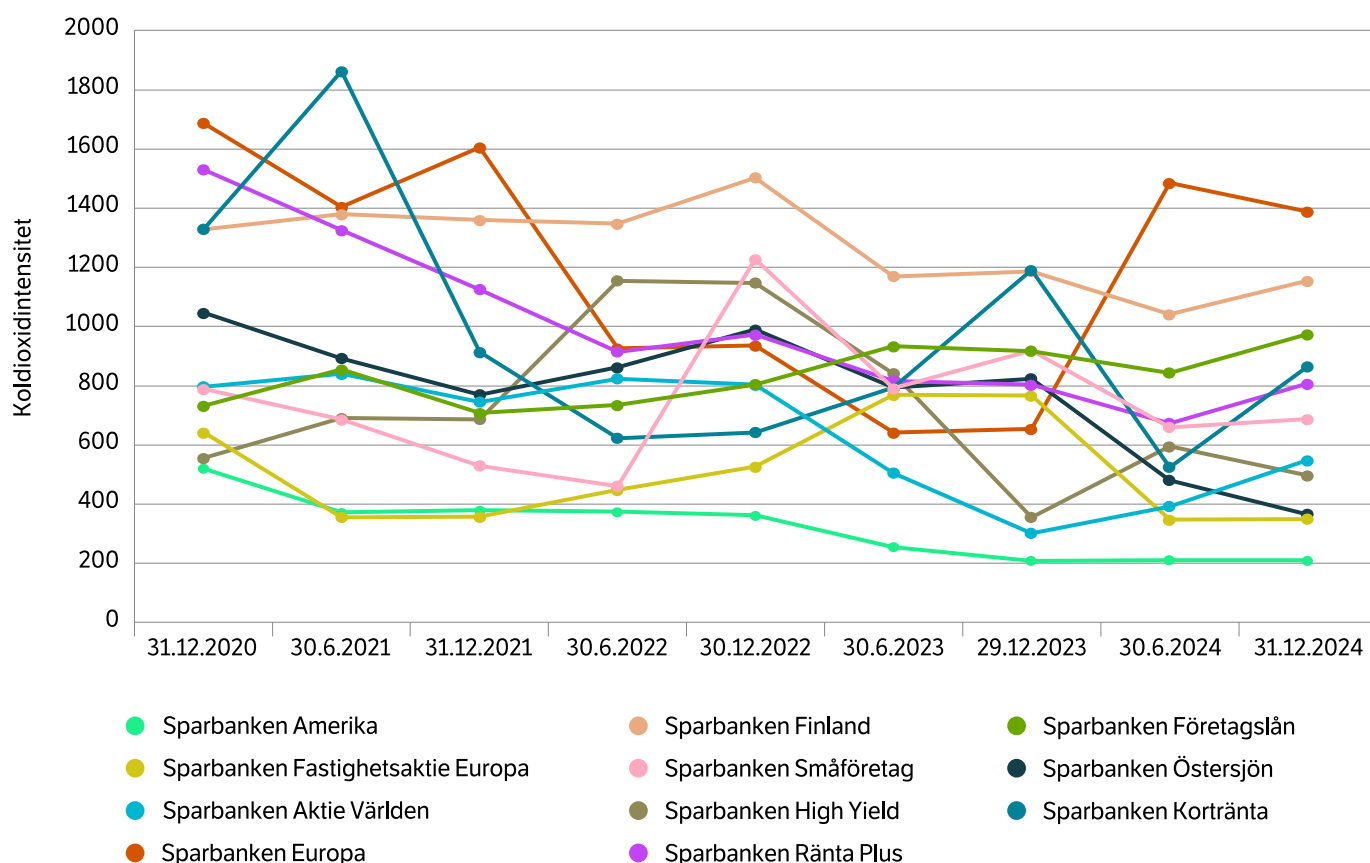
FONDERNAS KOLDIOXIDAVTRYCK

Koldioxidintensiteten är ett sätt att bedöma placeringsobjektens klimatpåverkan. Talet beskriver fondens koldioxidutsläpp (t CO₂e) i förhållande till de ägda bolagens omsättning (miljoner euro). De bolagsspecifika koldioxidintensitetstalen viktas med bolagets andel i fonden och de viktade talen adderas. Talet beräknas halvårsvis för de Sparbanksfonder som har direkta aktie- och företagslåneplaceringar. Uppgifterna om specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö rapporteras i fondens effektrapport som utges kvartalsvis.

	Koldioxidintensitet (tCO ₂ e/omsättning miljoner EUR) (H2, 2024)	Koldioxidintensitet (tCO ₂ e/omsättning miljoner EUR) (H1, 2024)
Sparbanken Amerika	206,1	211,6
Sparbanken Europa	1387,3	1484,6
Sparbanken Östersjön	364,6	480,9
Sparbanken High Yield	495,8	594,4
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	350,2	347,1
Sparbanken Finland	1152,3	1041,3
Sparbanken Ränta Plus	806,6	672,1
Sparbanken Kortränta	864,3	524,5
Sparbanken Aktie Världen	547,8	392,2
Sparbanken Småföretag	685,9	659,5
Sparbanken Företagslån	971,6	842,9

Källor: Sp-Fondbolag Ab, Bloomberg

HUR SPARBANKSFONDERNAS KOLDIOXIDAVTRYCK UTVECKLATS

Källor: Sp-Fondbolag Ab, Bloomberg

I beräkningen av koldioxidintensiteten används företagets direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1) samt indirekta utsläpp (scope 2 och scope 3). Med direkta utsläpp avses utsläpp från källor som företaget äger eller kontrollerar, till exempel egenproducerad energi. Indirekta utsläpp är utsläpp orsakade av den energi företaget köper, främst utsläpp från produktionen av inköpt el, samt indirekta utsläpp som uppstår i värdekedjan.

Vid beräkningen av utsläpp används koldioxidekvivalenter, som beskriver växthusgasernas sammanlagda klimatvärmende effekt. Företagens utsläppstal grundar sig på den nyaste tillgängliga informationen.

Fondens viktning vid beräkningstidpunkten har en stor inverkan på fondens koldioxidavtryck. På grund av köp och försäljning av portföljens tillgångar kan fondens koldioxidavtryck variera kraftigt. Utsläppen varierar kraftigt mellan olika sektorer, vilket innebär att även sektorstrukturen på fondens målmarknad inverkar på koldioxidavtryckets storlek. Utsläppsberäkningarna baseras på de siffror företagen rapporterar samt på sektorspecifika bedömningar, vilket innebär att man inte har tillgång till uppgifter om alla företag.

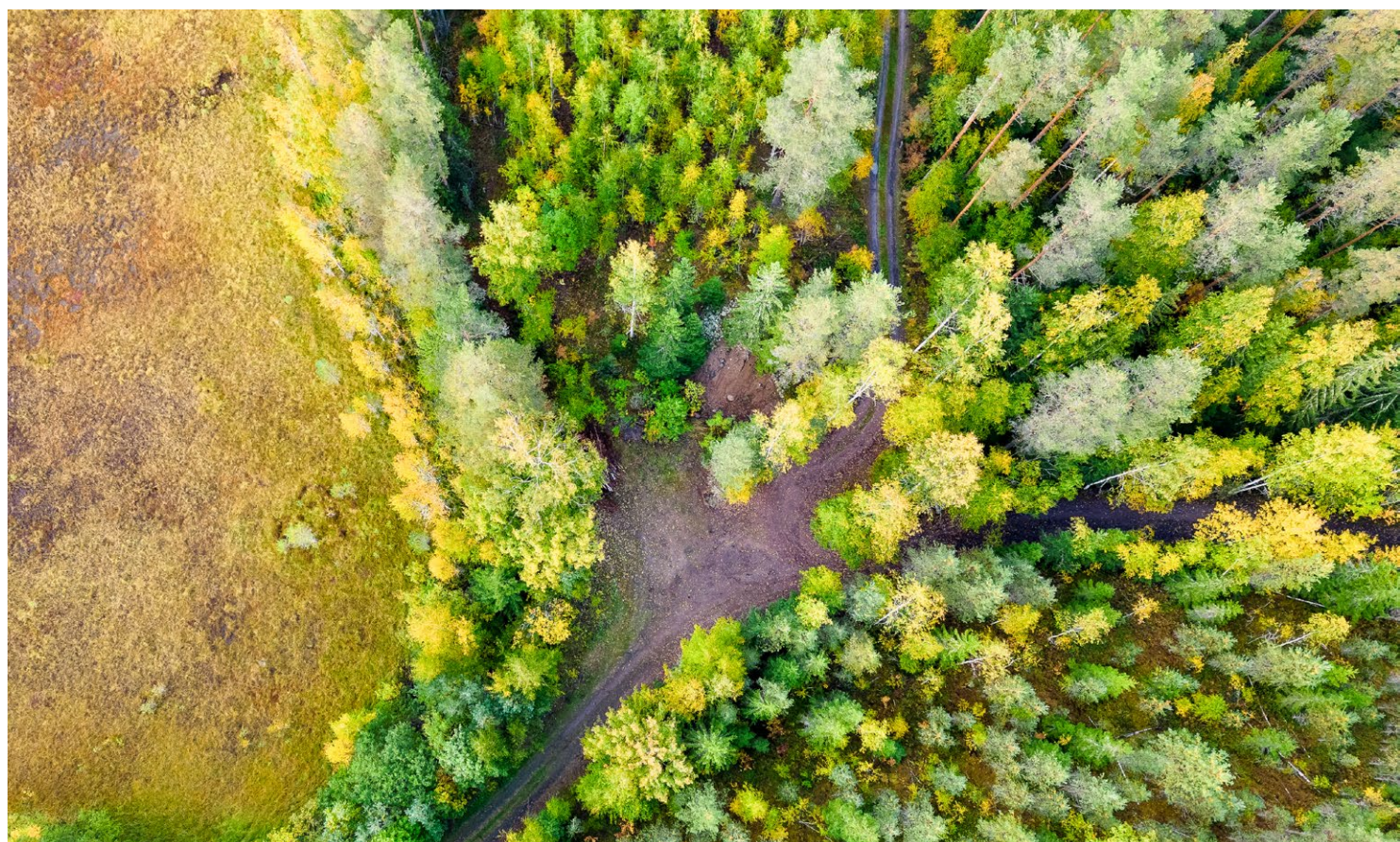
NATURFÖRLUST OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

Många företag kommer att möta risker och möjligheter relaterade till klimatförändringen och den biologiska mångfalden som kommer att påverka deras nuvarande och framtida affärsverksamhet. Till exempel World Economic Forum (2023) har uppskattat att förlusten av biologisk mångfald och ekosystemskollaps kommer att vara en av de största globala riskerna under det kommande decenniet. Som fondbolag vill vi förstå dessa effekter och stödja Sparbanksgruppens kunder i övergången till hållbara affärsmodeller.

Enligt MSCI ESG Research fanns det den 31.12.2024 i de fonder vi förvaltar mest naturresursbevarande miljölösningar i bland andra Sparbanken Finland (3,19 %), Sparbanken Miljö (2,86 %), Sparbankens Företagslån (1,42 %), och Sparbanken Amerika (1,07 %). Vi har också följt upp att de medel vi förvaltar överensstämmer med FN:s mål för hållbar utveckling, som tar hänsyn till biologisk mångfald och naturförlust. Dessutom har vi på vår webbplats rapporterat de huvudsakliga negativa hållbarhetskonsekvenserna av de tillgångar vi förvaltar, vilka bland annat mäter konsekvenserna för den biologiska mångfalden. Som en indikator granskar vi aktiviteter som har en negativ inverkan på områden med känslig biologisk mångfald. Med andra ord granskar vi andelen företag som utgör placeringsobjekt och som har verksamhetsställen eller aktivitet i eller nära områden med känslig biologisk mångfald.

Instruktionerna i Global Biodiversity Framework (GBF, 2021) för aktörer inom finansbranschen inkluderar bland annat hantering av mångfaldsrelaterade risker, effekter och beroenden av placeringar, finansiering och placeringsobjektsföretag. För närvarande ligger dock utmaningen i riskbedömningen i att kombinera data från olika källor och i att indikatorerna är ofullständiga och icke vedertagna. Till exempel FN:s projekt Finance Initiative (United Nations Environment Programme Finance Initiative, UNEP FI) har under år 2023 utarbetat anvisningar och rekommendationer för bankbranschen för att skydda den biologiska mångfalden och ekosystemen.

Dessutom följer vi noga med utvecklingen av den nationella strategin och verksamhetsprogrammet för biologisk mångfald vid miljöministeriet. Avsikten är att denna strategi och detta verksamhetsprogram ska sträcka sig fram till år 2035, med beaktande av FN:s konvention om biologisk mångfald, EU:s strategi för biodiversitet och de nationellt fastställda målen. Huvudsyftet med EU:s strategi för biodiversitet är att stoppa naturförlusten och vända utvecklingen av den biologiska mångfalden i en positiv riktning senast år 2030. Medlemsstaterna har förbundit sig till 17 huvudmål för att genomföra strategin och uppnå målen.

FONDERNAS POSITIVA MILJÖPÅVERKAN

	 Andelen miljölösningar (%)	 Täckning (%)
Sparbanken Amerika	16,8	90,5
Sparbanken Europa	8,5	89,0
Sparbanken Östersjön	7,0	72,5
Sparbanken Djärvhet	11,8	87,3
Sparbanken Tillväxtmarknader Ränta	3,1	66,8
Sparbanken Tillväxtmarknader	6,0	83,9
Sparbanken Fastighetsaktie Europa	52,2	96,8
Sparbanken Ränta Plus	6,8	73,8
Sparbanken Räntebetonad	10,1	73,8
Sparbanken Finland	6,3	86,3
Sparbanken Måtta	9,8	78,3
Sparbanken Aktie Världen	12,9	92,2
Sparbanken Aktiebetonad	11,2	83,4
Sparbanken Småföretag	0,0	53,2
Sparbanken Hyfs	11,2	84,2
Sparbanken Balanserad	10,7	78,9
Sparbanken Avkastningsinriktad	12,4	88,8
Sparbanken Miljö	19,9	52,2
Sparbanken Företagslån	10,2	83,4

Källa: Morningstar

Miljölösningarna innebär företag i fonden vars omsättning bl.a. kommer från förnybar energi eller från produkter och tjänster som stöder sådan, samt från energieffektivitet, energieffektiva byggnader och koldioxidsnål trafik. Vi publicerar nyckeltalet om täckningen är över 50 procent av innehavet i portföljen. Uppgifterna om specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö rapporteras i fondens effektrapport som utges kvartalsvis.

FONDERNAS NETTOPÅVERKAN

Vi samarbetar med The Upright Project för att bedöma nettopåverkan av våra fonder. Syftet är att vi i fortsättningen ska ha djupare insikter om våra fonders nettopåverkan och använda denna information i portföljförvaltningen. The Upright Projects modell använder företagsrapporter, vetenskapliga artiklar, marknadsundersökningar, statistik och artificiell intelligens för att beskriva enskilda företags nettopåverkan utifrån deras

produkter och tjänster. Nettopåverkan mäts inom miljö, hälsa och samhälle samt skapande och delning av information.

Sparbankens fonder har en positiv nettopåverkansprofil. Den positiva nettopåverkan återspeglar att våra fonder i genomsnitt genererar fler positiva än negativa externa effekter. Den största positiva nettopåverkan har att göra med samhället, såsom skattebetalning, skapande av jobb samt infrastruktur.

SPARBANKENS FONDERS NETTOPÅVERKAN

IMPACT	NEGATIVE	SCORE	POSITIVE
⊕ Society	-0.4	+12.3	+12.7
Jobs		+3.0	+3.0
Taxes		+4.7	+4.7
Societal infrastructure		+4.7	+4.7
Societal stability	-0.3	-0.1	+0.2
Equality & human rights	-0.2	-0.0	+0.1
📖 Knowledge	-3.6	-1.6	+2.1
Knowledge infrastructure		+0.6	+0.6
Creating knowledge		+0.5	+0.5
Distributing knowledge	-0.0	+1.0	+1.0
Scarce human capital	-3.6	-3.6	
💚 Health	-3.0	+1.2	+4.2
Physical diseases	-2.0	+0.1	+2.1
Mental diseases	-0.6	-0.3	+0.2
Nutrition		+0.4	+0.4
Relationships	-0.1	+0.4	+0.5
Meaning & joy	-0.3	+0.7	+1.0
🌱 Environment	-10.1	-8.3	+1.8
GHG emissions	-4.8	-3.7	+1.1
Non-GHG emissions	-1.6	-1.2	+0.4
Scarce natural resources	-0.6	-0.6	+0.0
Biodiversity	-1.7	-1.6	+0.0
Waste	-1.4	-1.2	+0.2

Upright model release 1.8.0
on 10th Apr. 2025 at 12:12 GMT

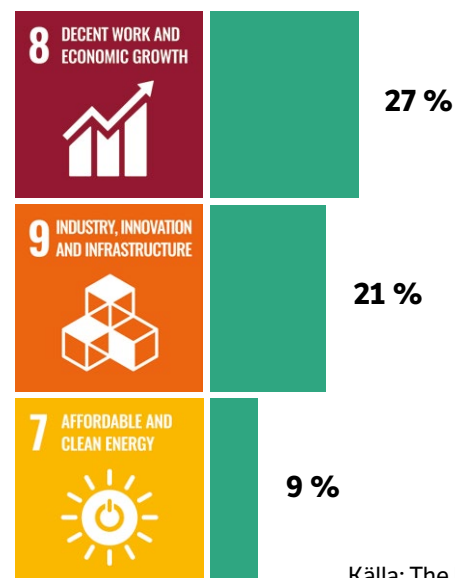
+18% Net impact ratio
Value set: Equal weights

Källa: The Upright Project

FN:S MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

Förutom i arbetet med nettopåverkan samarbetar vi med The Upright Project för att ta reda på hur våra fonders placeringsobjekt främjar uppnåendet av FN:s mål för hållbar utveckling. FN:s medlemsstater har avtalat om mål för hållbar utveckling och om ett handlingsprogram som ska vägleda de globala utvecklingsinsatserna fram till år 2030. Målen är sammanlagt 17 stycken. Av FN:s mål för hållbar utveckling främjar våra fonder uppnåendet av särskilt följande mål: 8 (anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt), 9 (hållbar industri, innovationer och infrastruktur) och 7 (hållbar energi för alla).

Most aligned UN Sustainable Development Goals

Källa: The Upright Project

PÅVERKANSINVESTERING

SPARBANKEN MILJÖ -SPECIALPLACERINGSFOND

Anders Pelli
Portföljförvaltare

Trump har gett order om att USA ska dra sig ur Parisavtalet. Avtalsparterna har förbundit sig till att begränsa klimatuppvärmningen så att den globala medeltemperaturen inte ska stiga mer än 1,5 grader jämfört med den förindustriella tiden. Den gränsen överstegs förra året. Trump tänker också ta tillbaka de beslut som Bidens regering gjorde för att sporra övergången till eldriven trafik samt slopa utsläppsstandarderna som fastställts för bilindustrin. Presidenten avbryter vindkraftverkens tillståndsbehandling och uthyrningen av statens havsområden åt kraftverken. Det betyder att de vindkraftsprojekt som är i ett tidigt stadium (sammanlagt cirka 25 GW) inte framskrider de närmaste åren. Det är en negativ nyhet för Ørsted (utvecklare och ägare av havsvindkraftverk) som vi har andelar i med bara 0,5 procents vikt. Landvindkraft byggs vanligen på privatägd mark, så dess utvecklingsmöjligheter kan Trump inte påverka lika mycket som havsvindkraftens. Men tillståndsbehandlingen kan försvåras i vissa fall. Landvindkraften förväntas ändå växa i USA, eftersom den producerar elektricitet till konkurrenskraftigt pris. De förnybara energiformerna kommer att dra nytta av

datacentralernas ökande elbehov, ifall de stora kommersiella tillhandahållarna av molntjänster håller fast vid sina utsläppsmål. Trump driver också nedskärningar i inflationsminskningslagen. En stor del av finansieringen har redan beviljats och dess effekter och penningströmmar har varit proportionellt sett större i stater där republikanerna är i majoritet, vilket troligen leder till ett lindrigare slutresultat.

Den nya administrationens åtgärder innebär en märkbar förändring i USA:s energipolitik, som nu satsar på slopande av regler och utvecklande av fossila bränslen, i stället för på klimatinitiativ. För placerare är osäkerhet förstas en negativ faktor, men marknaden prissatte till stor del de negativa utsikterna då valresultatet blev klart. Om Trumps finanspolitik leder till ökad inflation och därigenom till höga räntor utgör den också en risk för den gröna omställningens investeringar, eftersom kassaflödena allmänt riktar sig långt in i framtiden.

PE-talen för Sp Miljös direkta placeringar kan jämföras med världsindexets tal, när banksektorn utesluts. Enligt analytikernas resultattillväxtprognoser borde resultattillväxten för de direkta placeringarna i vår fond vara över 30 % i år, när den enligt världsindexet är drygt 12 %. En bättre resultattillväxt stärker tron på en bättre utveckling, även om svängningarna och osäkerheten har ökat i och med Trumps politik.

RÄNTEFONDERNAS HÅLLBARHET

Mark Mattila
Portföljförvaltare

MARKNADSÖVERSIKT: BÖRJAN AV ÅR 2025 PÅ RÄNTEMARKNADEN – FÖRÄNDRINGAR I FÖRVÄNTNINGARNA OCH I PENNINGPOLITIKEN

Början av 2025 har varit händelserik på räntemarknaden. Marknadens förväntningar på den framtida ränteutvecklingen har förändrats avsevärt, vilket har lett till att de långa räntorna har stigit i euroområdet och sjunkit i USA.

Bland de globala faktorerna är den största påverkaren USA:s nya förvaltning, med dess ekonomiska politik och eventuella tariffer i medelpunkten. Ur inflationsperspektiv förväntas tarifferna höja konsumentpriserna, vilket har fått de långa räntorna att stiga, då man befärar att centralbankernas penningpolitiska lättnadsfas blir kortare än man tidigare trodde. I euroområdet tänker man att tariffernas effekter blir annorlunda - de kan försämra den ekonomiska tillväxten och därigenom sänka eller åtminstone dämpa inflationen.

TYSKLANDS ÄNDRADE FINANSPOLITIK OCH DESS PÅVERKAN PÅ RÄNTORNA

En annan betydande faktor i att de långa räntorna steg i euroområdet är Tysklands förändrade inställning till skuldsättning. I början av mars meddelade Tysklands sannolika kommande regeringspartner om sina planer att öka investeringarna i infrastruktur och försvar, vilka skulle betalas med tilläggsskuld. Planens skala är massiv - eventuellt över 1000 miljarder euro under de närmaste tio åren.

Som en följd av det här steg Tysklands räntekurva med 20-40 räntepunkter, eftersom marknaden bedömde att den ökade skulden skulle främja den ekonomiska tillväxten och samtidigt vara inflatorisk. Utbudet på masskuldebrev från Tyska staten ökar också märkbart, vilket förutsätter högre räntor för att locka investerare.

Förändringen i den tyska finanspolitiken gjorde samtidigt att räntorna steg på andra euroländers statslån. Räntenivån på Finlands statslån steg också och är nu som högst sedan slutet av 2023. Finlands statsskulds effektiva ränta har flerdubblats under de senaste åren och överstiger nu tvåprocentsgränsen.

Frankrikes och Italiens räntor steg nästan lika mycket, vilket höjer kostnaderna på deras nya skuld och skuld som ska refinansieras. Särskilt för Italien är de högre räntekostnaderna en betydande utmaning, eftersom skuldens räntekostnader tar en märkbar del av statsbudgeten och kan bromsa den ekonomiska tillväxten. Frankrikes situation är lika knepig: den ekonomiska tillväxten har falnat och fortsätter göra det enligt de senaste siffrorna. Dessutom är Frankrikes politiska situation komplicerad, vilket ökar osäkerheten.

ECB:S PENNINGPOLITIK OCH RÄNTE- UTSIKTERNA

Slutpunkten för lättnaden i Europeiska centralbankens penningpolitik prissattes som lägst till cirka 1,5 procent när euroområdet ekonomiska utsikter var som sämst i samband med att Tysklands ekonomi försvagades. Nu har ECB:s prissättning stigit och depositionsräntan förväntas bli två procent vid årsskiftet. Det skulle innebära två räntesänkningar vid de följande sex mötena.

Tysklands planer på en stimulerande finanspolitik har således på en kort tid avsevärt förändrat förväntningarna på penningpolitiken och på de långa räntornas nivå. Även om de långa räntornas prisreaktion verkar motiverad kan förändringen i penningpolitiken ifrågasättas. Inflationsutvecklingen är nu lovande, men det finns en risk för att den blir alltför låg med den nuvarande prissättningen av penningpolitiken.

Inflationen dämpas av:

- Euroområdet fortsatt klena ekonomiska tillväxt under ledning av Frankrike och Tyskland
- Kinas deflationsutveckling
- Den geopolitiska osäkerheten, till exempel tariffer och kriget i Ukraina

Därför är det sannolikt att ECB till slut blir tvungen att sänka depositionsräntan till betydligt under två procent. Då skulle också Euribor-räntorna sjunka lägre än i dag.

MARKNADSUTSIKTER OCH RISKER

Under det motstridiga trycket av de ovannämnda faktorerna är det svårt att förutspå de långa räntornas utveckling. Därför har vi en neutral syn på ränterisken och statslånen.

På företagslåneemarknaden är riskpremierna låga, vilket gör prissättningen historiskt dyr. Den löpande avkastningen ligger ändå på en god nivå och vår syn på kreditrisken förblir därför neutral.

Placeringsexempel: Kesko Abp* – En föregångare inom handel och hållbarhet

Kesko Abp* är en ledande aktör i den finska handelsbranschen, med verksamhet i dagligvaruhandeln, byggande och husteknik samt bilhandeln. Till kedjan hör cirka 1 800 affärer i åtta olika länder: Finland, Sverige, Norge, Estland, Lettland, Litauen, Polen och Danmark. Kesko och K-handlarna bildar tillsammans K-gruppen, som är Finlands största och en av Nordeuropas mest betydande aktörer i handelsbranschen.

Grön finansiering främjar hållbar utveckling

Kesko* är starkt engagerad i målen för hållbar utveckling och har satt upp referensramar för grön finansiering (Green Finance Framework) för att integrera sina hållbarhetsmål i sin finansieringsstrategi. Målet med referensramarna är att styra kapital till investeringar som främjar Keskos* miljömål och minimerar de skadliga konsekvenserna för klimatet och naturen.

Inom ramarna för grön finansiering styr Kesko* kapital till bland annat:

- Gröna och energieffektiva byggnader
- Vind- och solkraftsinvesteringar
- Utsläppsfri trafik

Emission av ett grönt masskuldebrevslån

Den 2 oktober emitterade Kesko Abp* ett 300 miljoner euros icke-säkerställt grönt masskuldebrevslån med

seniorvillkor. Lånets maturitet är fem år och fyra månader och det går ut den 2 februari 2030. På masskuldebrevslånet betalas en fast årlig ränta på 3,500 procent.

Vi deltog i emissionen med flera fonder.

Hållbarhetsstrategins kärna

Kesko* uppdaterade sin hållbarhetsstrategi i oktober 2024. I kärnan av strategin ligger klimatet och naturen, värdekedjan, människorna och en god administration. Keskos* hållbarhetsarbete täcker alla ESG-områden (miljö, socialt ansvar och god förvaltningssed) och det utförs i all daglig affärsverksamhet i hela värdekedjan.

Kesko* har satt upp ambitiösa mål, såsom:

- Halvering av matsvinnet före 2026
- Strävan efter kolneutralitet på koncernnivå
- Integrering av hållbarheten i hela leveranskedjan

Erkänt hållbarhetsarbete

Kesko* har fått betydande erkänsla för sin hållbarhet. Bolaget har listats som Finlands hållbaraste aktör inom handelsbranschen och världsvitt som ett av de tio hållbaraste företagen i sin bransch.

*Uppgifterna i detta placeringsexempel ska inte betraktas som individuell placeringsrådgivning.

AKTIEFONDERNAS HÅLLBARHET

Johan Hamström
Portföljförvaltare

MARKNADSÖVERSIKT

Stämningen på aktiemarknaden var positiv nästan hela förra året, med undantag av några små nedgångar. Den bästa avkastningen koncentrerades emellertid till en väldigt liten grupp bolag, vilket var historiskt sett exceptionellt. Skillnaderna i avkastning mellan olika marknadsområden var också exceptionellt stora år 2024. Bästa avkastningen producerade USA med +24,5 %. Även världsindeksens avkastning var på en mycket hög nivå, +21,1 %. Europas avkastning, +7,8 %, kom nästan i sin helhet under början av året. Finlands avkastning på -0,1 % var en besvikelse.

Under de senaste månaderna har tillväxtutsikterna för världsekonomin förbättrats något. Särskilt USA:s utsikter har klarnat.

I euroområdet börjar vi äntligen se tecken på en lätt ökande tillväxt. En rimligt god tillväxt förväntas också på tillväxtmarknaderna. Den gradvisa återhämtningen av konsumenternas köpkraft när inflationen har lugnat ner sig torde så småningom stimulera konsumtionen, särskilt i Europa. Även inom industrin lär vi kunna se tecken på återhämtning då året framskrider, vilket bör stödja marknaderna i Europa och tillväxtekonomierna. USA verkar som dragare i tillväxten för de andra marknadsområdena.

För det här året väntar sig analytikerna en rejäl resultattillväxt på alla stora marknader. Enligt vår bedömning förutsätter detta antagande att tillväxten är fortsatt god i USA och att vi ser tecken på återhämtning i Europas och Kinas ekonomier under början av året och ökad tillväxt under årets andra hälft. Frågetecknen är fortfarande många; hur åtgärderna som planeras av USA:s nya förvaltning kommer att påverka världsekonomin, hur räntorna kommer att utvecklas och hur snabbt konsumenternas förtroende återställs. Från dessa utgångspunkter och på basis av trenderna som råder i skrivande stund uppskattar vi att vi kan ha ett genomsnittligt börsår framför oss.

Placeringsexempel: SAP*

SAP* grundades år 1972 i Tyskland av en som tidigare jobbat för IBM. Företaget har vuxit till en världsvid programjätte, som erbjuder innovativa lösningar för olika områden i affärsverksamhet. Ursprungligen fokuserade SAP* på ERP-system, men företaget har utvidgat sina tjänster till att också omfatta hållbarhetslösningar som hjälper företag att nå målen för hållbar utveckling och uppfylla reglernas krav.

Under de senaste åren har hållbarhetsrapporteringen blivit viktig för företag i olika branscher. Strängare regler, ökande förväntningar hos intressenterna och den hållbara utvecklingens allt större betydelse har tvingat företagen att uppmärksamma sina miljökonsekvenser allt mer. Hållbarhetsrapporteringen hjälper företagen att visa hur de engagerar sig i en hållbar utveckling och att följa internationella och nationella regler, som till exempel EU:s direktiv om hållbarhetsrapportering (CSRD).

SAP* har utarbetat heltäckande program som stöder företagen i att nå mål för hållbar utveckling och i att uppfylla reglernas krav. SAP Sustainability Control Tower är en lösning som hjälper företag att sammanställa och analysera data som har att göra med miljö, socialt ansvar och förvaltningssätt (ESG). Med dess hjälp kan organisationer iakttä och rapportera sitt koldioxidavtryck och andra hållbarhetsmätare i realtid.

För företag som vill hantera och minska sina koldioxidutsläpp erbjuder SAP* verktyget SAP Product Footprint Management. Med hjälp av verktyget kan man beräkna utsläppen från en produkts hela livscykel, vilket stöder företagen i deras strävan efter att minska sina miljökonsekvenser. SAP Green Token-lösningen möjliggör spårbarhet och transparens i leveranskedjan med hjälp av block-chain-teknologi, så att man kan kontrollera hållbarheten bättre.

SAP*:s program hjälper företag att ställa och följa upp hållbarhetsmål med hjälp av mångsidig dataanalys och automation. Med hjälp av SAP:s verktyg kan organisationer förbättra sitt beslutsfattande, identifiera riskfaktorer och hitta nya sätt att minska sin negativa miljöpåverkan. På så sätt kan SAP:s kunder uppfylla reglernas krav och nå sina hållbarhetsmål effektivt och mätbart.

SAP*:s hållbarhetslösningar erbjuder företagen effektiva metoder att hantera sina hållbarhetsmål och försäkra sig om att deras verksamhet är hållbar. Med hjälp av teknologin kan företagen uppfylla kraven i alla regler och främja en hållbar affärsverksamhet, vilket gör SAP* till en attraktiv partner för företag som strävar efter hållbarhet.

*Uppgifterna i detta placeringsexempel ska inte betraktas som individuell placeringsrådgivning.

MER INFORMATION OM VÅRT HÅLLBARA PLACERANDE:

Vi rapporterar årligen även i Sparbanksgruppens hållbarhetsrapport om hur vi ser till att placera hållbart och vi förmedlar vår årsrapport till PRI. Läs mer om hållbart placering på vår webbplats.

<https://www.saastopankki.fi/sv-se/spara-placera/ansvarsfullt-placerande-i-sparbanken>

Specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö publicerar en effektrapport kvartalsvis.

[Effektrapport för specialplaceringsfonden Sparbanken Miljö, december 2024 - Sparbanken](#)

 Sp-Fondbolag

 Sparbankens Kapitalförvaltning

Post-/besöksadress: Sparbanksförbundet anl, Industrigatan 33, 00510 Helsingfors | Hemort: Helsingfors

saastopankki.fi